శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే చతుర్వింశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ దశమస్కంధే చతుర్వింశోఽధ్యాయః ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
భగవానపి తత్రైవ బలదేవేన సంయుతః।
అపశ్యన్నివసన్ గోపానింద్రయాగకృతోద్యమాన్ ॥ **1** ॥

తదభిజ్ఞోఽపి భగవాన్ సర్వాత్మా సర్వదర్శనః।
ప్రశ్రయావనతోఽపృచ్ఛద్ వృద్ధాన్ నందపురోగమాన్ ॥ **2** ॥

కథ్యతాం మే పితః కోఽయం సంభ్రమో వ ఉపాగతః।
కిం ఫలం కస్య చోద్దేశః కేన వా సాధ్యతే మఖః ॥ **3** ॥

ఏతద్ బ్రూహి మహాన్ కామో మహ్యం శుశ్రూషవే పితః।
న హి గోప్యం హి సాధూనాం కృత్యం సర్వాత్మనామిహ ॥ **4** ॥

అస్త్యస్వపరదృష్టీనామమిత్రోదాస్తవిద్విషాం।
ఉదాసీనోఽరివద్ వర్జ్య ఆత్మవత్ సుహృదుచ్యతే ॥ **5** ॥

జ్ఞాత్వాజ్ఞాత్వా చ కర్మాణి జనోఽయమనుతిష్ఠతి।
విదుషః కర్మసిద్ధిః స్యాత్తథా నావిదుషో భవేత్ ॥ **6** ॥

తత్ర తావత్ క్రియాయోగో భవతాం కిం విచారితః।
అథవా లౌకికస్తన్మే పృచ్ఛతః సాధు భణ్యతాం ॥ **7** ॥

నంద ఉవాచ
పర్జన్యో భగవానింద్రో మేఘాస్తస్యాత్మమూర్తయః।
తేఽభివర్షంతి భూతానాం ప్రీణనం జీవనం పయః ॥ **8** ॥

తం తాత వయమన్యే చ వార్ముచాం పతిమీశ్వరం।
ద్రవ్యైస్తద్రేతసా సిద్ధైర్యజంతే క్రతుభిర్నరాః ॥ **9** ॥

తచ్ఛేషేణోపజీవంతి త్రివర్గఫలహేతవే।
పుంసాం పురుషకారాణాం పర్జన్యః ఫలభావనః ॥ **10** ॥

య ఏవం విసృజేద్ ధర్మం పారంపర్యాగతం నరః।
కామాల్లోభాద్ భయాద్ద్వేషాత్ స వై నాప్నోతి శోభనం ॥ **11** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
వచో నిశమ్య నందస్య తథాన్యేషాం వ్రజౌకసాం।
ఇంద్రాయ మన్యుం జనయన్ పితరం ప్రాహ కేశవః ॥ **12** ॥

శ్రీభగవానువాచ
కర్మణా జాయతే జంతుః కర్మణైవ విలీయతే।
సుఖం దుఃఖం భయం క్షేమం కర్మణైవాభిపద్యతే ॥ **13** ॥

అస్తి చేదీశ్వరః కశ్చిత్ ఫలరూప్యన్యకర్మణాం।
కర్తారం భజతే సోఽపి న హ్యకర్తుః ప్రభుర్హి సః ॥ **14** ॥

కిమింద్రేణేహ భూతానాం స్వస్వకర్మానువర్తినాం।
అనీశేనాన్యథా కర్తుం స్వభావవిహితం నృణాం ॥ **15** ॥

స్వభావతంత్రో హి జనః స్వభావమనువర్తతే।
స్వభావస్థమిదం సర్వం సదేవాసురమానుషం ॥ **16** ॥

దేహానుచ్చావచాంజంతుః ప్రాప్యోత్సృజతి కర్మణా।
శత్రుర్మిత్రముదాసీనః కర్మైవ గురురీశ్వరః ॥ **17** ॥

తస్మాత్ సంపూజయేత్ కర్మ స్వభావస్థః స్వకర్మకృత్।
అంజసా యేన వర్తేత తదేవాస్య హి దైవతం ॥ **18** ॥

ఆజీవ్యైకతరం భావం యస్త్వన్యముపజీవతి।
న తస్మాద్ విందతే క్షేమం జారం నార్యసతీ యథా ॥ **19** ॥

వర్తేత బ్రహ్మణా విప్రో రాజన్యో రక్షయా భువః।
వైశ్యస్తు వార్తయా జీవేచ్ఛూద్రస్తు ద్విజసేవయా ॥ **20** ॥

కృషివాణిజ్యగోరక్షా కుసీదం తుర్యముచ్యతే।
వార్తా చతుర్విధా తత్ర వయం గోవృత్తయోఽనిశం ॥ **21** ॥

సత్త్వం రజస్తమ ఇతి స్థిత్యుత్పత్త్యంతహేతవః।
రజసోత్పద్యతే విశ్వమన్యోన్యం వివిధం జగత్ ॥ **22** ॥

రజసా చోదితా మేఘా వర్షంత్యంబూని సర్వతః।
ప్రజాస్తైరేవ సిద్ధ్యంతి మహేంద్రః కిం కరిష్యతి ॥ **23** ॥

న నః పురో జనపదా న గ్రామా న గృహా వయం।
నిత్యం వనౌకసస్తాత వనశైలనివాసినః ॥ **24** ॥

తస్మాద్ గవాం బ్రాహ్మణానామద్రేశ్చారభ్యతాం మఖః।
య ఇంద్రయాగసంభారాస్తైరయం సాధ్యతాం మఖః ॥ **25** ॥

పచ్యంతాం వివిధాః పాకాః సూపాంతాః పాయసాదయః।
సంయావాపూపశష్కుల్యః సర్వదోహశ్చ గృహ్యతాం ॥ **26** ॥

హూయంతామగ్నయః సమ్యగ్ బ్రాహ్మణైర్బ్రహ్మవాదిభిః।
అన్నం బహువిధం తేభ్యో దేయం వో ధేనుదక్షిణాః ॥ **27** ॥

అన్యేభ్యశ్చాశ్వచాండాలపతితేభ్యో యథార్హతః।
యవసం చ గవాం దత్త్వా గిరయే దీయతాం బలిః ॥ **28** ॥

స్వలంకృతా భుక్తవంతః స్వనులిప్తాః సువాససః।
ప్రదక్షిణం చ కురుత గోవిప్రానలపర్వతాన్ ॥ **29** ॥

ఏతన్మమ మతం తాత క్రియతాం యది రోచతే।
అయం గోబ్రాహ్మణాద్రీణాం మహ్యం చ దయితో మఖః ॥ **30** ॥

శ్రీశుక ఉవాచ
కాలాత్మనా భగవతా శక్రదర్పం జిఘాంసతా।
ప్రోక్తం నిశమ్య నందాద్యాః సాధ్వగృహ్ణంత తద్వచః ॥ **31** ॥

తథా చ వ్యదధుః సర్వం యథాఽఽహ మధుసూదనః।
వాచయిత్వా స్వస్త్యయనం తద్ద్రవ్యేణ గిరిద్విజాన్ ॥ **32** ॥

ఉపహృత్య బలీన్ సర్వానాదృతా యవసం గవాం।
గోధనాని పురస్కృత్య గిరిం చక్రుః ప్రదక్షిణం ॥ **33** ॥

అనాంస్యనడుద్యుక్తాని తే చారుహ్య స్వలంకృతాః।
గోప్యశ్చ కృష్ణవీర్యాణి గాయంత్యః సద్విజాశిషః ॥ **34** ॥

కృష్ణస్త్వన్యతమం రూపం గోపవిశ్రంభణం గతః।
శైలోఽస్మీతి బ్రువన్ భూరి బలిమాదద్ బృహద్వపుః ॥ **35** ॥

తస్మై నమో వ్రజజనైః సహ చక్రేఽఽత్మనాఽఽత్మనే।
అహో పశ్యత శైలోఽసౌ రూపీ నోఽనుగ్రహం వ్యధాత్ ॥ **36** ॥

ఏషోఽవజానతో మర్త్యాన్ కామరూపీ వనౌకసః।
హంతి హ్యస్మై నమస్యామః శర్మణే ఆత్మనో గవాం ॥ **37** ॥

ఇత్యద్రిగోద్విజమఖం వాసుదేవప్రణోదితాః।
యథా విధాయ తే గోపాః సహకృష్ణా వ్రజం యయుః ॥ **38** ॥

॥ ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం
సంహితాయాం దశమస్కంధే పూర్వార్ధే చతుర్వింశోఽధ్యాయః ॥